

Sygn. akt I Ca 248/15

POSTANOWIENIE

Dnia 7 października 2015 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Antoni Smus

Sędziowie SO Iwona Podwójniak

SR (del.) Ewelina Puchalska

Protokolant sekretarz sądowy Elwira Kosieniak

po rozpoznaniu w dniu 7 października 2015 roku w Sieradzu

na rozprawie sprawy

z wniosku A. D. (1)

z udziałem A. D. (2), P. F., S. F., B. K., A. K., D. M. i L. S.

o stwierdzenie nabycia spadku

na skutek apelacji wnioskodawczyni

od postanowienia Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli

z dnia 12 maja 2015 roku, sygnatura akt I Ns 595/15

postanawia:

oddalić apelację.

Sygn. akt I Ca 248/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 12 maja 2015 roku Sąd Rejonowy w Zduńskiej Woli stwierdził, że spadek po T. F. zmarłej w dniu 27 października 2014 roku

nabyli na podstawie ustawy i wprost: mąż spadkodawczyni S. F. w 7/28 częściach oraz dzieci spadkodawczyni i S. M.: A. D. (1), D. M., P. F., L. S., A. K. i B. K. po 3/28 części każde z nich.

Powyższy postanowienie zapadło w oparciu o ustalony przez Sąd Rejonowy stan faktyczny, zgodnie z którym żaden ze spadkobierców nie odrzucił spadku, nie zrzekał się dziedziczenia, nie złożył oświadczenia o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza.

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd Rejonowy uznał, w związku z brakiem oświadczeń spadkobierców w przedmiocie przyjęcia bądź odrzucenia spadku w terminie sześciu miesięcy od otwarcia spadku, że stosownie do art. 1015 § 2 k.c., spadkobiercy nabyli spadek wprost.

Z rozstrzygnięciem Sądu pierwszej instancji nie zgodziła się wnioskodawczyni A. D. (1), która zaskarżyła postanowienie w całości, wnosząc o jego uchylenie, przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania i w toku postępowania pierwszoinstancyjnego odebranie oświadczeń spadkowych od spadkobierców o przyjęciu spadku po T. F. z dobrodziejstwem inwentarza.

Wnioskodawczyni zarzuciła zaskarżonemu postanowieniu naruszenie art. 1015 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 1018 § 3 k.c. w zw. z art. 640 § 2 k.p.c. poprzez przyjęcie, że:

- w sprawie nie został zachowany termin do złożenia oświadczenia o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza - w sytuacji, gdy wniosek o stwierdzenie nabycia spadku z dobrodziejstwem inwentarza został złożony w sprawie przed upływem sześciomiesięcznego terminu, samo zaś oświadczenie może być złożone już w toku postępowania sądowego - nawet po upływie sześciomiesięcznego terminu;
- wnioskodawczyni i uczestnicy nie mieli zamiaru składać oświadczeń o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza - w sytuacji, gdy z wniosku wynika, że wnioskodawczyni wnosi o stwierdzenie nabycia spadku z dobrodziejstwem inwentarza - a zatem oczywiste, że będzie składała oświadczenie takiej właśnie treści, Sąd zaś nie odebrał na posiedzeniu oświadczenia spadkowego od wnioskodawczyni;
- składając do Sądu wniosek o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza należy załączyć oświadczenia stron postępowania o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza - w sytuacji, gdy samo oświadczenie może być złożone już w toku postępowania sądowego - nawet po upływie sześciomiesięcznego terminu, oświadczenie takie należy złożyć bezpośrednio przed Sądem, zaś składanie takiego oświadczenia w innej formie po to, aby potem dostarczyć je do Sądu prowadzi do niepotrzebnego mnożenia w sprawie czynności i kosztów;
- Sąd mógł ograniczyć się do stwierdzenia o przyjęciu spadku wprost bez wysłuchania oświadczeń stron w tej sprawie - w sytuacji, gdy wniosek o stwierdzenie nabycia spadku z dobrodziejstwem inwentarza został złożony z zachowaniem sześciomiesięcznego terminu, a gdyby strony zamierzały przyjmować wprost - to składanie takiego wniosku byłoby niepotrzebne, wystarczyłoby poczekać jeszcze kilka dni - na upływ sześciomiesięcznego terminu.

W uzasadnieniu zarzutów apelująca argumentowała, że Sąd pierwszej instancji nie zwrócił uwagi, że termin określony w art. 1015 § 1 k.c. należy uznać za zachowany dla spadkobiercy, który przed jego upływem zwrócił się o to do Sądu, również wtedy, gdy po upływie tego terminu Sąd odebrał od niego do protokołu oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku. Jak wskazała apelująca, to samo wynika z art. 640 § 2 k.p.c.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest uzasadniona.

Sąd nie podziela żadnego z zarzutów apelacji, zmierzającej do wykazania, iż Sąd pierwszej instancji miał obowiązek odebrać od stron oświadczenia w przedmiocie przyjęcia spadku z dobrodziejstwem inwentarza, w sytuacji gdy we wniosku

o stwierdzenie nabycia spadku nie zawarto żądania odebrania takiego oświadczenia, nie złożono także samego oświadczenia spadkowego we wniosku, nadto na rozprawie pełnomocnik wnioskodawczyni na kilkakrotne pytania Sądu dlaczego wniosek dotyczy nabycia spadku z dobrodziejstwem inwentarza nie zgłosił wniosku o odebranie takiego oświadczenia.

Sąd Okręgowy w pełni podziela reprezentowane w orzecznictwie sądów powszechnych stanowisko, zgodnie z którym termin określony w § 1 art. 1015 k.c. uznać należy za zachowany, jeżeli przed jego upływem spadkobierca zwróci się do Sądu z chęcią złożenia oświadczenia o przyjęciu bądź odrzuceniu spadku. W niniejszej sprawie takiej chęci żaden z

zainteresowanych nie zgłosił. Nie zgłosiła takiego wniosku wnioskodawczyni reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, ani żaden z uczestników.

W ocenie Sądu odwoławczego istotne jest bowiem wyraźne rozróżnienie czynności procesowych takich jak wniosek o stwierdzenie nabycia spadku od wniosku o odebranie oświadczenia spadkowego, w szczególności gdy stronę reprezentuje profesjonalny pełnomocnik. Zawarte we wniosku o stwierdzenie nabycia spadku żądanie stwierdzenia przez Sąd nabycia spadku po określonym spadkodawcy przez spadkobierców z mocy ustawy i z dobrodziejstwem inwentarza nie oznacza wcale, że wnioskodawca domaga się odebrania przez Sąd oświadczenia spadkowego.

Oczywiście, trafnie wskazuje apelujący, iż zgodnie z art. 640 § 2 k.p.c. oświadczenia spadkowe mogą być również składane w sądzie spadku w toku postępowania o stwierdzenie praw do spadku, ale o odebranie oświadczenia wnosić musi strona. Sąd z urzędu bada jedynie, czy wszyscy znani spadkobiercy składali oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku i w sytuacji gdy rozprawa odbywa się przed upływem sześciu miesięcy od chwili otwarcia spadku, a któryś ze spadkobierców takiego oświadczenia jeszcze nie złożył, nie może stwierdzić nabycia spadku (art. 1026 k.c.). W takiej sytuacji Sąd rozprawę odracza do czasu upływu tego terminu, albo odbiera od spadkobiercy oświadczenie spadkowe na jego wniosek, nie mogąc go w żaden sposób przymusić do wcześniejszego wyrażenia woli w tym zakresie.

W przedmiotowej sprawie sytuacja była zgoła odmienna. Pomimo, iż wniosek wpłynął do Sądu przed upływem sześciomiesięcznego terminu od otwarcia spadku, rozprawa odbyła się już po tym terminie. Apelująca we wniosku nie zgłosiła Sądowi pierwszej instancji, że chce złożyć oświadczenie spadkowe, a podczas składania zapewnienia spadkowego zapewniła, iż żaden ze spadkobierców nie składał oświadczeń spadkowych. Sąd zatem, stosownie do art. 1026 k.c., mógł stwierdzić nabycie spadku, przyjmując nabycie przez spadkobierców spadku na podstawie art. 1015 § 2 k.c.

Ze wskazanych wyżej względów apelację wnioskodawczyni jako bezzasadną oddalono na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.